

Honza Kranát ve své (německé) zprávě z jedné odborné skupiny v Budapešti uzavřel, že teologie a filosofie jsou dvě větve jednoho kmene a že rozdíl spočívá jen v úzké spjatosti teologie s biblickou tradicí, především s radostnou zvěstí „v Ježíši Kristu“ (mit der frohen Botschaft in Jesu Christo). Tím se vyhnul specifikaci oné „radostné zvěsti“, neboť ve skutečnosti právě biblická tradice (a vůbec také křesťanská tradice obecně) nám poskytuje zprávu o dvojím evangeliu, totiž jednak evangeliu samého Ježíše, jednak evangeliu o Ježíšovi (event o Kristu). Řekl bych tedy spíše, že rozdíl je v tom, že teologie buď obojí nerozlišuje, nebo rozdíly umenšuje a zastírá, čehož výsledkem je jakási směsice obojího. Filosofie nemá ovšem důvodu, proč obojí směřovat, a může každé zvlášť podrobovat svému uvažování, zkoumání a kritickému posuzování. Pokud je filosof osloven Ježíšovým evangeliem, nemusí se nutně stejným způsobem cítit osloven církevní tradicí, ani tou nejstarší tradicí první církve (i když ovšem může). Naproti tomu teolog, který se ocitá v distanci od církevní tradice, přestává být ve skutečnosti teologem. Dalo by se tedy říci, že vázanost teologie „biblickou tradicí“ se vzásadě nemusí lišit o eventuelní vázanosti filosofie, která se cítí být oslovena Ježíšem (ať už zprostředkovaným tradicí nebo Novým zákonem, což je jenom jistý sediment kdysi živé tradice). Rozhodující je spíš vázanost teologie na církev: filosof je principiálně jakékoli institucí nevázan, pokud její eventuelní důrazy svobodně neposoudí a pak neuzná (a okolnost, že to jsou důrazy a teze instituce, nemá proto pro filosofa větší váhu než důrazy a teze jiných institucí nebo jednotlivců.

(Písek, 990919-3.)